

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 524/2024-16

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Gáborom Szárazom, advokátom, Garbiarska 20, Stará Ľubovňa, proti postupu Okresného súdu Prešov v konaní sp. zn. 2R/1/2021 a jeho uznesení č. k. 2R/1/2021-3676 zo 6. júna 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 2. augusta 2024 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a uznesením okresného súdu v konaní podľa zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze“) s tým, že toto uznesenie žiada zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie.

II.

2. Sťažovateľ je veriteľom úpadcu, proti ktorému bolo uznesením okresného súdu zo 7. septembra 2022, ktoré bolo v Obchodnom vestníku zverejnené 13. septembra 2022, zastavené reštrukturalizačné konanie a začaté konkurzné konanie s tým, že na majetok úpadcu sa vyhlasuje konkurz a za správcu sa ustanovuje Správcovská a konzultačná, k. s. Prvá schôdza veriteľov zvolaná na 10. máj 2023 zvolila nového správcu, no všetky uznesenia prijaté na tejto schôdzi veriteľov boli zrušené uznesením okresného súdu z 22. mája 2023. Správcom tak zostala pôvodne ustanovená správcovská spoločnosť.

3. Tento správca 11. apríla 2024 podal na okresnom súde návrh o udelenie záväzného pokynu podľa § 84 ods. 2 zákona o konkurze, čo odôvodnil tým, že vzhľadom na nevytvorenie veriteľského výboru jeho pôsobnosť vykonáva súd. Okrem toho uviedol, že poprel uplatnené zabezpečovacie

práva veriteľov, no títo podali žaloby, o ktorých nebolo rozhodnuté. Podľa správcu nemožno predpokladať, že v krátkom čase sa vytvorí veriteľský výbor, bude rozhodnuté o žalobách zabezpečených veriteľov a v konkurznej podstate nie sú peniaze na správu konkurznej podstaty. Preto žiada, aby mu okresný súd udelil záväzný pokyn na speňaženie časti nehnuteľností zapísaných do súpisu podstaty, keďže ich správa je nákladná, pričom ich časť sa predá jednotlivo a časť v súbore. Nehnuteľnosti navrhol speňažiť verejným ponukovým konaním, čo je vzhľadom na charakter majetku a potrebu zabezpečenia peňazí najrýchlejší a najmenej nákladný spôsob speňaženia. Alternatíva predaja v dražbe by mohla zúžiť počet možných záujemcov, tento proces je komplikovanejší, menej pružný a jednoznačne nákladnejší.

4. Ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením okresný súd správcovi podľa § 84 ods. 1 zákona o konkurze udelil pokyn predat' nehnuteľnosti v ponukovom konaní. To odôvodnil tým, že zrušil uznesenia prijaté na schôdzi veriteľov 10. mája 2023, pretože do jej konania nebolo rozhodnuté o hlasovacích právach všetkých veriteľov, pričom vo viacerých veciach aktuálne prebieha odvolacie konanie a súčasne sa rozhoduje o ďalších návrhoch veriteľov na priznanie hlasovacích práv. Preto nebola zvolaná ďalšia schôdza veriteľov, na ktorej by bol zvolený veriteľský výbor. Okrem toho správou nehnuteľností vznikajú správcovi náklady a v konkurznej podstate na to niet peňazí.

III.

5. Sťažovateľ vychádza z § 37 ods. 1 zákona o konkurze v znení účinnom od 1. marca 2021 do 7. júla 2022, teda v znení zákona č. 72/2021 Z. z. a s ohľadom na to, že prvá schôdza veriteľov sa konala, je toho názoru, že súd nemôže vykonávať oprávnenia veriteľského výboru. Súd namiesto udelenia pokynu mal správcu vyzvať na opakovanie konania prvej schôdze veriteľov a ak by tak neurobil, mal ho odvolať, keďže túto povinnosť si správca za 11 mesiacov nesplnil. Podľa sťažovateľa správca mal schôdzu veriteľov zavolať bezodkladne po uznesení okresného súdu z 22. mája 2023. Okrem toho za správcu ustanovená správcovská spoločnosť na úpadcu vypracovala reštrukturalizačný posudok, a preto sa súdom ustanovený správca tejto funkcie mal vzdať. V tejto súvislosti poukazuje na § 4 ods. 2 písm. j) zákona č. 8/2005 Z. o správcoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o správcoch“).

6. Vo vzťahu k uzneseniu zo 6. júna 2024 sťažovateľ uvádza, že k predaju nehnuteľností nemôže dôjsť v ponukovom konaní, pričom jediným zákonným spôsobom je predaj na dražbe. Okrem toho v návrhu správcu nebolo zdôvodnené, prečo predaj takýmto spôsobom prinesie lepší výsledok. Poukazuje na § 84 ods. 1 a 3 a § 92 zákona o konkurze v znení účinnom od 1. marca 2021 do 7. júla 2022. Sťažovateľ osobitne zdôrazňuje, že takýto spôsob predaja správcovi umožní predat' nehnuteľnosti za neprimerane nízku cenu, keďže tieto nehnuteľnosti sú v súpise podhodnotené. Okrem toho neobstojí tvrdenie správcu o tom, že v podstate nie je dostatok peňazí, keďže sú do nej zahrnuté nehnuteľnosti, ktoré možno ľahko prenajímať.

IV.

7. Ústavná sťažnosť je vo vzťahu k uzneseniu okresného súdu zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov odmietnutá. Ústavný súd preskúmava len to, či zákony neboli vyložené svojvoľne alebo ich výklad neobsahuje zjavné pochybenia alebo omyly (II. ÚS 348/08). Ústavne neudržateľné sú len tie rozhodnutia, odôvodnenie

ktorých je úplne odchylné od veci samej alebo extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03). Rovnako o takýto stav ide aj vtedy, ak závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, by zásadne popreli účel a význam zákonného predpisu (I. ÚS 88/07). Podľa Európskeho súdu pre ľudské práva rozhodnutie vnútroštátneho súdu možno považovať za svojvoľné a také, ktoré narúša spravodlivosť konania, iba v prípade, ak sú v ňom vyjadrené dôvody založené na zjavnej skutkovej alebo právnej chybe vnútroštátneho súdu, dôsledkom čoho došlo k odopretiu spravodlivosti (Moreira Ferreira, bod 85; Navalnyy a Ofitserov proti Rusku z 23. 2. 2016, sťažnosti č. 46632/13 a č. 28671/14, bod 119).

8. Na sťažovateľom namietané rozhodnutie okresného súdu sa nevzťahuje zákon o konkurze v znení zákona č. 72/2021 Z. z., ale v znení zákona č. 111/2022 Z. z. za účinnosti, ktorého 14. septembra 2022 nadobudlo právoplatnosť uznesenie, ktorým bol na majetok úpadcu vyhlásený konkurz. Zákom č. 111/2022 Z. z. došlo okrem iného k novelizácii § 92 ods. 6 zákona o konkurze, a to tak, že došlo k vypusteniu jeho prvej vety, podľa ktorej ak správca speňažuje majetok podliehajúci konkurzu inak ako predajom podniku alebo časti podniku, môže speňažiť nehnuteľnosť podliehajúcu konkurzu len dražbou. Novelizáciou § 92 ods. 6 zákona o konkurze tak bolo upustené od povinnosti správcu speňažovať nehnuteľný majetok výlučne na dražbe. Správca tak môže použiť ktorýkoľvek zo spôsobov speňažovania uvedených v § 92 ods. 1 zákona o konkurze bez toho, aby zákon preferoval konkrétny spôsob speňažovania. V tejto súvislosti treba poukázať na § 206n ods. 1 zákona o konkurze, podľa ktorého konania vyvolané a súvisiace s konaniami začaté a právoplatne neskončené do 16. júla 2022 sa dokončia podľa predpisov účinných do 16. júla 2022. Keďže konkurzné konanie bolo začaté 14. septembra 2022, na konkurzné konanie voči úpadcovi sa vzťahoval zákon o konkurze v znení zákona č. 111/2022 Z. z. Preto vo vzťahu k uzneseniu okresného súdu zo 6. júna 2024 nie je dôvodná námietka sťažovateľa o tom, že podľa zákona k predaju nehnuteľností nemôže dôjsť v ponukovom konaní, ale len na dražbe.

9. Námietka sťažovateľa o tom, že správca nezdôvodnil vhodnosť predaja v ponukovom konaní, a preto to správcovi umožní predat' tieto v súpise podhodnotené nehnuteľnosti za neprimerane nízku cenu, vychádza z hypotetického záveru o predaji nehnuteľností za nižšiu cenu. Aj pri predaji v ponukovom konaní správca bude musieť postupovať s odbornou starostlivosťou tak, ako to predpokladá § 3 ods. 2 zákona o správcoch, pričom podľa § 12 ods. 1 zákona o správcoch zodpovedá za škodu, ktorú by prípadne spôsobil porušením svojej povinnosti. Bez vzťahu k uvedeným ústavným právam je námietka sťažovateľa o tom, že neobstojí tvrdenie správcu o nedostatku peňazí v podstate, keďže do nej zahrnuté nehnuteľnosti možno ľahko prenajímať. I podstatou tejto námietky sťažovateľa je to, že správca nepostupuje podľa zákona o správcoch, keď pri výkone správcovskej činnosti porušovaním svojich povinností spôsobuje škodu tým, že nehnuteľnosti neprenajíma. Z opomenutia správcu konať hospodárne a nehnuteľnosti prenajímať nemožno vyvodit' ústavnú neudržateľnosť namietaného uznesenia, ktoré správcovi umožňuje predaj nehnuteľností, ktoré budú tak či tak predmetom speňažovania.

10. Čo sa týka námietok sťažovateľa vo vzťahu k postupu okresného súdu, ktorých podstatou je to, že okresný súd mal správcu vyzvať na opakovanie konania prvej schôdze veriteľov a ak by tak neurobil, mal ho odvolať, a námietky o tom, že správca je podľa zákona o správcoch vylúčený, treba uviesť, že podľa § 42 ods. 2 zákona o konkurze návrh na odvolanie správcu je oprávnený podať veriteľský výbor alebo zabezpečený veriteľ zistenej zabezpečenej pohľadávky.

Okrem toho podľa § 41 zákona o konkurze dohľad nad činnosťou správcu vykonáva okresný súd, ktorý podľa § 42 ods. 1 zákona o konkurze môže správcu aj bez návrhu odvolať, ak opakovane alebo závažne poruší svoje povinnosti alebo ak mu vo výkone funkcie bráni zákonná prekážka podľa zákona o správcoch. Sťažovateľ nielenže nie je subjektom oprávneným na podanie návrhu na odvolanie správcu, ale z jeho tvrdení nevyplýva, že by okresnému súdu akokoľvek komunikoval skutočnosť, z ktorých vyvodzuje porušenie svojich ústavných práv postupom okresného súdu, ktorý správcu neodvolal. Námietky voči postupu okresného súdu sú tak podané sťažovateľom ako zjavne neoprávnenou osobou, a preto bola ústavná sťažnosť v časti proti postupu okresného súdu podľa § 56 ods. 2 písm. e) zákona o ústavnom súde odmietnutá. Porušenia ústavných práv sa nemôže domáhať ten, ktorému podústavné právo nepriznáva oprávnenie podať návrh na postup všeobecného súdu, ktorého neuskutočnenie (neodvolanie správcu) je podstatou jeho ústavnej sťažnosti. To platí osobitne v situácii, keď takýto sťažovateľ odvolanie správcu, ku ktorému môže všeobecný súd pristúpiť aj bez návrhu, pred podaním ústavnej sťažnosti nijak neinicioval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. októbra 2024

Robert Šorl
predseda senátu